

Gabriela Babnik
SUŠNA DOBA

*Neka ideja je lačna tvojega telesa.
Neka preža, razvneta, da bi se hlinila in delila.
(Les Murray, »Led sredi poletja«)*

Za moji deklici, ki, medtem ko to pišem, spita

1. poglavje

Teže piščanca ne moreš poznati, če ga ne vzameš v roke in ne streseš.

(afriški pregovor)

Ležala sva v postelji in nisva spustila sonca v prostor, toda tudi če bi prižgala luč, ne vem, ali bi se kaj spremenilo. Ali bi jaz postala tisto, kar sem bila, in on tisto, kar je bil. Približala sem se mu. Približala sem se mu, kolikor sem se mu lahko. Njegovemu hropečemu dihanju in topli koži. Bil je nenavadno topel. Rekel je, in to povsem resno, kar je njegovi izjavi dajalo še dodaten šarm, da ima bivolsko srce. Zapregla sem ga, tega bivola, in zdaj težko, da ga bom še kdaj izpustila. Kosti mi ne bodo dale. Vem, pišem, kot bi bila iz prejšnjega stoletja, toda v resnici sem iz prejšnjega stoletja. Rojena po drugi svetovni vojni. Nekje sem prebrala, da se tako ne začneja romanov. Mislim tako, da rečeš »rodil sem se tam in tam«, toda naj mi bo. Naj mi bo odpuščeno, ker sem ležala brez luči v postelji s tem mladcem, ki je imel obraz kot narisano. Oči, čelo, nos, kot da bi jih izrezali iz kartona in nalepili tja.

Spal je z napol odprtimi vekami in zaželela sem si, da bi mu jih lahko zaprla. Nekatere stvari o njem sem vedela tudi tako, od daleč. Lahko sem jih predvidela. Ko sva šla v hotel na primer. Medtem ko sem se sklanjala in po torbi iskala denarnico, je pogledal stran. Ali ko sem ga na cesti, sredi bele luči, hotela prijeti za roko, čeprav sem to storila šele pred kratkim, prej ne. Prej je samo hodil ob meni, njegovo vitko, sloko telo avtomehanika, čeprav, čeprav je v življenju moral početi že mnogo stvari, videlo se mu je namreč po žilah, ne samo na rokah, temveč predvsem na

sencih, velike, močne žile, žile kot električne žice, žile kot jeklo, kot sol, kot voda, nepremagljive žile torej, in jaz sem ob njem nosila svojo rumeno torbo, potiskano z vrtnim cvetjem, ki sem jo potem nekje na pol poti tako ali tako dala iz rok. V hotelu, ko sva hrbta naslonila na plastična stola, ko sta si najini telesi oddahnili, je rekel, da me je zagledal ravno zaradi te torbe. Z one strani ceste. Med nama so tekle reke avtomobilov, ljudi, prodajalcev, žensk s prtljago na glavi in brez, otrok s postaranimi in manj postaranimi obrazi, pa me je vseeno ujel na mrežnico. Pripiral je oči tako kot zdaj, le da jih je zdaj skoraj čisto odprl. Čeprav ni več gledal, vsaj ne v mojo smer. Predstavljam si, da navznoter, v tisto svoje bivolsko srce in vročo kri, ki se mu je pretakala v valovih.

Verjetno je tudi zato med spanjem hropel. Tako, čisto zares, kot da že celo večnost ni spal, kot da je komaj čakal na nekoga, da ga povabi v posteljo. To sem menda slutila že z one strani ceste. In ko sva si končno prišla naproti, je rekel: »Gledali ste me.«

Natančno se spominjam, da me je vikal. Tudi jaz sem potem rekla isto, namreč: »Opazila sem, da si me gledal.«

»Kako bova potem?« se je zasmel. Ostala sem tiho, s tisto rumeno, potiskano torbo, ker bi bilo preveč neumno, da bi kaj rekla ter pogledala stran. Tedaj sem tudi razumela, da bo težko prenesti ta nepogled. Na visoko, sloko telo. Ampak to sem menda že povedala, zdaj moram povedati kaj več, dati karte na mizo; ko sem se torej obrnila proč od njega, sem si predstavljala, da mi gre s svojo veliko, temno roko, od katere se je odbijalo sonce in še vse kaj drugega, pod prepoteno majico in mi dvigne tiste prsi, ki so že celo stoletje visele vstran. »Vam pomagam nesti torbo,« je še rekel, medtem ko sem se pogledom počasi vračala k njemu.

Zasmejala sem se nazaj. Po tem ko sem ob prečkanju ceste komaj ušla smrti, bi ti meni nesel torbo. Samo to, nič drugega. Ne, saj ne, da ne bi vedela, kako se tem rečem streže na tem kontinentu, nobenega poljubljanja na cesti, nobenega držanja za roko, še najmanj med dvema različnega spola, sploh nobene intimnosti v javnosti, toda nesti samo torbo, medtem ko sem imela v mislih prst v ustih ali roko na trebuhu, je bilo vseeno preveč. Stresla sem z glavo, kaj naj bi drugega. Že kot otrok sem vsakokrat, ko sem si kaj zelo zaželela, stresla z glavo. »Ni treba, bom že.« V podnapisih je bilo seveda ravno nasprotno, in mislim, da je to celo razbral. Na tisti strani ceste, pod soncem. Ko sva kasneje hodila drug ob drugem, čisto počasi in nalahno, kot dva bombažna cvetova v vrtincih prahu, mi je vseeno vzel torbo.

Šla sva v bližnji hotel, kam drugam naj bi šla. Ženska kot jaz in moški kot on. Tako stoje je bil za dve glavi višji od mene. Ampak visokih moških sem navajena od doma. To ni zame nič takšnega. Morda je motilo druge. Da se dvainšestdesetletnica in sedemindvajsetletnik sprehajata drug ob drugem. Morda je motilo receptorko v hotelu. Da sva se, medtem ko sem šla z roko v torbico, nehote dotaknila s komolci in nato še z rameni. Videla sem, pisalo ji je na obrazu. Še ena, ki je prišla na safari. Le da tu, v tem razbarvanem hotelu, ne vidim oblakov, še trave in levov v travi ne. Samo ozek, teman hodnik in stopnice, ki vodijo v neko sobo. Ko odpreš vrata, je na levi postelja, ob postelji nočna omarica s cenanim leskom, malo vstran hladilnik in na njem vaza s plastičnimi rožami. Recimo, da sta bila tam še dva stola, na katera sva se, jaz morda še nekoliko bolj kot on, plaho usedla. Sama sem pokrčila noge, položaj, ki sem ga kasneje v Afriki še večkrat zavzela, on je vmes šel do hladilnika ter iz njega vzel steklenico vode.

Pretvarjala sem se, da gledam proti oknu, proti zavesam na oknu, težkim, do tal segajočim zavesam, ki so bile v nekakšnem neskladju z dogajanjem zunaj, z vsem tistim soncem in tistimi pretiranimi gestami in tistimi vabečimi nasmeški prodajalcev na cesti, ter poskušala odriniti misel na stvari, ki bi se lahko zgodile med nama. Menda sem se bala, da, bala besed iz njegovih ust. Da se bo nenadoma zasukal od hladilnika, še vedno s steklenico hladne vode v rokah, in rekel »ulezi se in razkleni noge« ali pa »daj, da te pofukam, saj si me zato pripeljala v ta hotel, mar ne?«. Na takšne besede mu namreč ne bi znala odgovoriti.

»Vas zebe?« Zatrzala sem z rameni, čeprav bi verjetno zatrzala, karkoli bi rekel. In ker je vprašanju sledila samo tišina, sem pogledala proti torbi in se šele tedaj zavedela, da sem jo ob vstopu v hotelsko sobo spustila ob posteljni stranici na tla. Kot da razume ta moj bežni obrat glave, kot da razume več, kot bom sama kdajkoli razumela, se je še enkrat namenil proti postelji, mislila sem že, da se bo usedel, me s tem pozval, naj končno opraviva to, zaradi česar sva prišla sem, vendar se je zgolj sklonil, pobral torbo s tal in mi jo, kakor da ni nič, kakor da te plastične rože in ta nekoliko shojeni tepih in ta svilena pregrinjala na postelji niso nič, vrnil. Prižela sem si jo k prsim, kakor da prižemam otroka. »Če vas zebe, vam lahko dam svojo majico?«

Stresla sem z glavo. Ne vem, ali je razumel, saj si je že naslednji hip s sunkovitim gibom potegnil kos tankega blaga čez glavo ter tako obstal pred menoj. Vse, česar se še spominjam, so tiste dlake, goste, temne dlake, ki so se mu širile od spolovila navzgor proti trebuhu, skoraj vse do vratu. V resnici si nisem mislila, da so lahko temnopolti moški poraščeni ali pa vsaj ne do te mere.

V tem prizoru, tem nemem, plahem, skoraj podrhte-
vajočem prizoru pričakovanja, v katerem bi se lahko vse
zgodilo pa tudi vse zanikalo, bi nama prišla prav tretja
oseba, vendar sem se, ker je ni bilo na spregled, ker je
trenutek predolgo trajal, sklonila proti njemu in z dvema
prstoma vzela prepoteno majico. »Prosim, ne me vikat.«

»A da ne?«

Spet sem stresla z glavo. Zdaj bi že moral razumeti, kaj
mislim s tem. Mojega sina je spravljal v smeh. Predvsem
ko je bil majhen. Veliko let kasneje mi je povedal, da je vse
otročstvo verjel, da ima njegova mati grivo. Levjo grivo, če
si predstavljate. In morda mi je temnopolti mladeč tudi
zaradi nje šel z roko čez obraz. Velika, topla roka je pre-
verjala, ali mi niso tistega čela, tistih vdolbin za oči in ti-
stega nosu samo nalepili tja. Izrezali iz kartona in nalepili.
Hotela sem mu reči, da je moj sin njegovih let in da je zato
bolje, da me tika, vendar sem po tem, ko se je odvrnil od
mojega obraza in šel do okna ter zagnil težke, žametne
zavese, raje strmela v njegovo zadnjico. Madona je menda
potrebovala petdeset let, da se je prebila do takšnih ritnic,
meni verjetno ne bo uspelo niti v naslednjem življenju.

»Hotel je kar v redu,« sem rekla, da bi končno nekaj
rekla, »samo receptorka naju je ...«

Zamahnil je z roko, kot da mi želi nakazati, naj se tu
ustavim, da ni vredno nadaljevati. In ko se je pomaknil
bliže k postelji, ko se je njegova senca zopet zgostila nad
mojo, me je prešinilo, da me na nekoga spominja. Na ne-
koga, ki ga ni več, pa se je preko njega, preko z zadnji-
ce visečih kavbojk ter dolgih prstov, spet naselil v meni.
Odkar sem odšla od doma, poribala tla, razrahljala bla-
zine, primaknila stole k mizi ter zaklenila vrtna vrata, me
je spremljal. Srečanje ali, bolje, zagledanje na ulici se je
torej zgodilo ne zato, ker bi jaz nosila rumeno torbo in on

svojo toplo, pretoplo kožo z navznoter obrnjenim bivolskim srcem, temveč ker sva bila v resnici ves ta čas zlepljena skupaj. Šele v tej pokrajini brez oblakov, brez visoke trave in levov v travi sva se lahko razlepila ter stopila na nasprotna bregova ulice. Morda sem nora, da verjamem v takšne stvari. Toda če sem nora, potem tudi ta obraz moškega, ki mi je nesel torbo do bližnjega hotela, ki si je po tem, ko je izpil vodo iz hladilnika, slekel majico, nato pa zagrnil zavese ter zaspal, sploh ne obstaja in zato tudi sama ne obstajam.

Malik je hotel, da žensko oropava. Že na tržnici me je opozoril nanjo; mislim, na njeno rumeno torbo. Ko je prišlo do česa takšnega, sploh nisva govorila. Stik z očmi in kretnja ali dve so bili dovolj. Potem sva kot podlasici sledila silhueti, ki se je ustavljala malo tu, malo tam, dokler nismo prišli do odprtega prostora in je vse postalo jasno. Malik je bil vedno v ospredju, jaz sem mu bolj kot ne branil hrbet. Če so šle stvari narobe, sem koga spodnesel ali pa skušal pozornost preusmeriti nase. Toda pri tisti ženski, mislim pri njeni rumeni torbi, sem vedel, da ne bo lahko. Zdela se mi je kot iz vate, in če se bo Malik s svojim težkim telesom zaletel vanjo, se bo gotovo sesedla. Nisem imel občutka, da bo zavpila ali kaj podobnega. Predstavljal sem si, da se bo zgolj spustila na pločnik in zajokala. In te reči mi niso pri srcu. Malik mi je govoril, da sem *pusi*. V tistem se je trkal po prsih in me zmerjal. »Bot prasica, če nouš prasica, te bojo povuzil. Tuki je Ouagadougou, člouk, tuki ni tist tvoj buš.«

Malikovo blebetanje ni imelo nikakršnega smisla. V tem mestu sem bil že toliko časa, da sem imel občutek, kot da sem se v njem rodil. Sovrstnikom na cesti sem zatrjeval, da se je zgodilo pod nekim mostom, ne spomnim se natančno, pod katerim, toda na vsak način se je zgodilo tu, v mestu. Malik je bil torej več *bušmana* od mene, ampak v tistem trenutku na tržnici ni šlo za to.

V tistem trenutku sem mu hotel pojasniti, da mi v resnici ni toliko do tega, da bi ženski ukradel torbo, in da se mi je poleg tega zdela nekam preveč bela, nekam preveč mehka, kot blazine, ki sem jih videl po televiziji v kakšni zafukani belski spalnici ali salonu, moški in ženske sedijo v njih, kot bi se jim sanjalo, kot da je to tu vse, kar poznajo, kar lahko

mislijo, in seveda mislijo, da tudi vsi drugi živijo tako kot oni, medtem ko mi drugi samo sanjamo njihove sanje, me je zmanjkovalo še od prejšnje noči. Res mi ni bilo do tega, da bi po soncu pretekel tri do pet kilometrov, kolikor je zahteval običajen rop. Prejšnji večer na primer sploh ni imelo smisla. Poleg tega sva izgubila še motor. Malik se ga je pred tem zadel, tako da dvomim, da je sploh kaj videl pred seboj. Če bi namreč videl, se verjetno ne bi lotil tiste belke. Roke so se ji tresle, oči je imela frnikulaste, kot da jo bo zdaj zdaj pobralo. Po mojem se je še najbolj ustrašila Malikovih rožnatih ustnic in rožnatih lis po obrazu, kot da bi mu tam razneslo zvezdo. Mogoče bom to njegovo kožno bolezen razložil kdaj drugič, ne zdaj, zdaj moram povedati samo še to, da je ob tisti belki, Američanki, Belgijki, Flamki, kaj jaz vem, stal še en tak črn tip. In zaradi njega, jebem mu mater, sem Maliku rekel, naj ne ustavlja motorja, ampak on je naredil točno to. Zaril mašino v zemljo, odsedlal in šel do njiju, kot da ni nič. Kot da ju hoče vprašati, ali imata ogenj za cigaret. Še preden sta lahko preštelata do tri, sta imela na trebuhu nože. Tipa sva slekla iz hlač, mu prešlatata rit, ampak v njej ni imel ničesar, niti *tisoč* CFA.

Ljudje, ki so šli mimo, so gledali stran, kot da se jih to ne tiče, ko se bo enako zgodilo njim, jih tudi ne bo nihče povohal, in evo, takrat sem dobil občutek, da se nama ne bo izšlo, da tu nekaj smrdi. Ampak tistega večera sem Maliku potem vseeno pustil, da je izpeljal zadevo. In izpeljal jo je tako, da sva ostala brez motorja, brez keša, tipu sva izpulila zgolj potni list, s katerim v resnici nisva imela kaj početi. Lahko sva samo počakala dva, tri dni in ga šele nato spravila v obtok.

In zdaj bi se lahko zgodilo podobno. Ženska ima v rumeni torbi papirnate robčke, steklenico pregrete vode in

ekspres kartico. Poleg tega jo kje v ozadju čaka tip št. 2. Malenkost bolj ogoljen, s povešenim udom, pa vseeno črn tip, ki zna in hoče teči tudi z odpetimi hlačami. Tistega večera namreč, ko so se ljudje posprehodili mimo, se je tip s potnim listom in brez keša vseeno odločil, da tvega. Flamko je skoraj odneslo, in predstavljam si, da ga je kasneje v hotelu napizdila. Da je prasec, svinja vseh svinj. Očitek je bil, da bi se ji, medtem ko je z odpetimi hlačami tekkel po okrepitve, nož lahko zadrhl v trebuh. Malo sem jo potipal, priznam. Pod majico, za modrc, da ni tam česa skrivala. Pa ni. In tudi tale na tržnici, tik pred nama, je verjetno storila enako. Kakih petnajst, dvajset tisoč CFA si je zataknila za modrc, čeprav so bile tiste stvari na njej že čisto na koncu, *kaput*, kot bi rekel Malik. Njegov stari mu je govoril, da ima ženska dve obdobji: fazo rasti in fazo odmiranja. Ampak po mojem je to kje prebral, ni, da bi si kar sam izmislil. Njegov stari namreč ni bil albin in je celo bral. Včasih, zvečer, se je usedel na teraso, in če ni bral, je poslušal jazz. »Kind of blue« in podobna jajca. Kakor obrneš, Malikov stari ni bil tako neumen. Zdelo se mi je celo, da je vedel, kaj počneva, pa ni nikoli nič rekel. No, enkrat samkrat je rekel, da sva zdaj v takšni fazi in da se morava izživeti.

Izživeti, stari, jaz bi raje izživel tisto starko na tržnici. Ti rečem, raje bi ostala v hotelu, pa se nama tole ne bi dogajalo. Meni ne bi bilo treba teči po soncu in Malik ne bi dajal znamenj, naj se že zmigam, da mi bo odtrgal glavo, če se ne bom.

Še enkrat sem se obrnil k njej na oni strani ceste. Kljub fazi odmiranja je imela v redu meča, lepo oblikovano, nekoliko mišičasto polovico stegen in nevisečo rit. Dala si jo je v temne hlače na tri četrt. Belke, kolikor sem se jih uspel nagledati, so vedno počele takšne stvari. Na njih te

je vedno kaj vrglo. Velik dekolte in temno rdeč čipkast modrc spodaj ali pa verižica okoli gležnja. Zaradi rumene torbe mi sicer še ni stopil, to bi bilo vseeno preveč, da bi se zaradi ene takšne moral skriti v umazan WC in si ga vreči na roko, ampak na koncu je vseeno nisem mogel oropati. Ves čas mi je hodilo po glavi, da se bo po tem, ko ji bova snela tisto zadevo, usedla na tla ter začela jokati. In jokajočih žensk ne maram, kot ne maram frnikul v očeh in tresočih rok. Ob vseh tistih zlatih prstanih in ekspres karticah je strah vse, kar jim ostane. Že zato bi jih včasih preluknjaj. Gredo ven, pustijo vse v hotelu, za vsak primer vzamejo s seboj še črnega tipa, po možnosti lokalca, ki si mimogrede v žep potisne potni list, čeprav tista njegova gesta ni nujno naključna, samo Alah namreč ve, koliko je predriblal, da je prišel do tega dokumenta, zaradi česar njemu niti toliko ne zamerim, in potem gledajo, izza kate-rega vogala bo kdo skočil. Ampak to, da je bilo poldne in tržnica polna, kot je lahko polna samo ob poldnevu, vse spremeni. Maliku sem zato še enkrat odkimal. Včeraj sva izgubila motor, v tem primeru bosta šli najini glavi. In ko se občutek ali naj rečem pika ob mojem srčnem prekatu pojavi, to tudi drži. Vendar Malik ni dojel. Tako kot ni nikoli dojel, o čem govori »Kind of Blue«. Večer za večerom je presedel s svojim starim na verandi, pa je mislil samo na nage babe in kako bi z manjših poslov prešel na večje.

Ko me je od zadaj sunil pod rebra, tako močno, da se mi je stemnilo pred očmi, sem se odločil. Šel bom do ženske in jo skušal zaplesti v pogovor. Vam nesem torbo, *Madame*, vam je vroče, *Madame*, greva v hotel, *Madame*? Takšne sladkarije imajo rade. To po mojem ve še Malikov stari, kako se lotiti belk. Po mojem je svoj »Kind of Blue« prinesel od tam. Nekaj mesecev je bil na čakalni listi za vizum, krožil okoli letališča v Ouagi, dokler se ni skrnil v lesen

zabojnik. Ko je po nekaj dneh čepenja v temi in brez vode dojel, da je vse to čisti nesmisel, kot mi je dejal z nogami iztegnjenimi naprej in z rokami zakopanimi nekam v zatilje, sam sem pri tem ves čas poznavalsko kimal, kot da sem bil že nešteto krat izpostavljen vročinskim valom na skromnem kvadratnem metru, je splezal ven in se naznanil oblastem. Deportaciji je sledilo posedanje na verandi. Ampak tudi to, kako sva shajala z Malikovim starim, bom razložil kdaj drugič. Zdaj je šlo za to, da tisto rumeno torbo dobim v roke. Na lep način. Noži na trebuhu so namreč zajebana stvar. S tem se mi ne da več ubadati, to bo treba počasi opustiti, Malikove joške gor ali dol. On naj se kar izživlja nad njimi, zame nastopa drug čas, ne vem še natančno, kako in kaj, morda se bom izučil za krojača, nekaj me vabijo, ampak bom videl. Najprej bo treba obdelati to razfrnikulano belko pred menoj. Jo spraviti z one strani ceste in se potem narahlo, nevidno podrgniti obnjo. Če mi bo dišala, se bom pustil povabiti v hotel, in če ne bo preveč govorila, ampak se mi zdi, da ne bo preveč govorila.

* * *

Kako sem vedela, koliko je star? Saj nisem. Niti sanjalo se mi ni, s kom imam opravka, kaj hoče od mene. Še posebno ne po tem, ko je zaspal. Dvomim tudi, da je sam vedel. Ti ljudje namreč znajo biti nepredvidljivi. Ko že misliš, da jih razumeš, naredijo kaj nepričakovanega. Taksist na letališču, na primer, me je namesto na tržnico odpeljal k svoji družini. Ko sem mu namignila, da moram opraviti malo potrebo, me je čakal ob cesti, kot da je od zdaj naprej on moj tolažnik, ljubimec, stražar. Tako nekako me je kasneje tudi predstavil svoji družini, ne glede na to, da sva se tisti dan srečala prvič in tudi zadnjič. Ko sem ga vprašala, kje bi si lahko umila roke, in pokazala na desno, je prikimal, ko sem pokazala na levo, je spet prikimal. Zanj je bila voda na nebu in pod zemljo. Verjetno je kalno vodo videl tudi v meni in me je zato po dolgem prepričevanju, petnajstih skodelicah presladkega čaja in neskončnem rokovanju, kako tvoja družina, kako otroci, kako hiša, vendarle pustil pred nekim poslopjem, ki je nosilo Gadafijevo ime. Torbo sem potem vlekla mimo podivjanih voznikov, ki so dvigali oblake prahu, v Ouagadougou sem namreč prispela ravno na začetku sušne dobe, v turističnem katalogu je pisalo, da je to najboljši čas za obisk podsaharske Afrike, deževna doba naj bi pomenila neprehodne ceste, komarje, redne izklope elektrike in podobno, mimo prodajalcev razkosanega mesa, na katerem so se pasli roji muh, velikih, temnih muh z zelenimi trebuh, mimo gruče otrok, ki so z izpraznjenimi in zarjavelimi kanglicami paradiznikove mezge opozarjali nase, šele čez čas sem dojela, da kanglice niso toliko uporabne, temveč so predvsem statusni simbol, mimo visokih, vitkih žensk s temno, bleščečo kožo, ki so zelenjavo rezale na odprti dlani.

Nekje na pol poti do tržnice, pod akacijevim drevoredom, sem se s torbo naslonila na rob ograje ob cesti ter si prižgala cigareto. Med puhanjem dima me je spreletelo, da je to tisto nasprotje, ki sem si ga želela. Izstopiti iz tišine, v katero sem bila zapredena zadnjih nekaj mesecev, izstopiti iz razmerja s sinom, ki je v meni rušilo, kaj rušilo, sesipalo stvari. Bil je približno istih let kot ta mladec, ki ga bom srečala nekaj ur po tej cigareti. In navsezadnje, želela sem si izstopiti tudi ali predvsem iz odnosa z ostarelim očetom.

Tako sem mu rekla, čeprav v resnici ni bil moj pravi oče. Z materjo, ki tudi ni bila moja prava mati, sta me posvojila, ko sem imela približno tri leta in pol. Nekega popoldneva, ko sta se že naveličala čakanja ali pa se je samo on, oče, mati je bila namreč vedno mirna, tiha, pretiha ženska, naveličal praznega vdevanja v njeno mehko, belo, prebelo telo. In sta šla. Ne prav daleč sicer. S stegnjenimi nogami sem sedela sredi velike, samo napol prebeljene sobe v sirotišnici. Brez čevljev, v nekakšni vrečasti obleki, ki je bila v resnici sešita iz ostankov blaga, s katerim so pokrivali krompir v kleti, da mu ne bi vzknila stebila. Ne vem čisto dobro, kaj in kako je bilo kasneje s krompirjem, verjetno je surov in počrnel, z vsemi pripadajočimi izrastki končal v naših želodcih in nas tako oblekel tudi od znotraj. In v resnici se tudi ne spominjam njunih obrazov, ki sta zrla vame v pričakovanju. Lahko bi rekla, da je bil njen obraz milejši, obetavnejši od njegovega. Toda to vidim šele zdaj, z razdalje. Tedaj sem menda imela srečo, da sta sploh prestopila prag sirotišnice, da sta me sploh hotela. Nihče ni vprašal ali jaz hočem njiju. Takšni časi so bili in tako se je zgodilo.

Naslonjeni na ograjo ob cesti, mi je vsaj deset ljudi predlagalo, da me zapeljejo do tržnice, vendar sem vsem po vrsti odkimavala. Še preden sem s cigareto prišla do

konca, je neka ženska, obilna, temnopolta, z veliko kupolo batika na glavi, odvila okno v avtomobilu in mi z dvema prstoma nakazala, da to, kar počnem ni dobro. Ne daje dobrega zgleda. Ne vem, kako naj opišem kretnjo, da bi učinkovala prepričljivo, toda name je vsekakor učinkovala. Najprej sem zardela, potem me je prešinilo, da se bom morala navaditi na to, da človek, ki ga vprašaš, ali se stranišče nahaja na levi, prikima in da enako stori tudi, če pokažeš na desno, navaditi pa se bom morala tudi na ne-intimo. Saj sem jo menda hotela. Saj sem se menda hotela očistiti tiste modre svetlobe, ki je pronicala iz vrta v moj delovni prostor. Oblazinjen stol, miza v kotu in pogled skozi okno. Statični prizor, v katerem so se menjale samo ptice, mi je sčasoma začel najedati živce. Ko je situacija postala brezupna ali pa se je samo meni zdela brezupna, brezup, podoben gluhoti, sem s sten potrgala tapete, črno-bele, akvamarinske, vijolične tapete, blazine pozaprila v omare in skice vrgla v koš. V nekem trenutku se mi je tudi risanje uprlo, nisem več mogla ustvarjati tistih botaničnih motivov, ki so jih od mene zahtevale stranke. Z nekaj pretiravanja bi se dalo celo reči, da sem nehala verjeti v umetnost ali pa da so mi kilometri in kilometri luksuznih materialov, kašmirja in svile, na katere sem risala stilizirane podobe rastlin, zgladili kožo.

Včasih se mi je ponoči sanjalo, da sem se zapredla med korenine rastlin in da ne morem dihati. Ko mi je vendarle uspelo odpreti oči, ni bilo zjutraj nikogar, ki bi mi prinesel kozarec vode. Že tako dolgo sem bila sama, da se mi je to zdelo nekaj povsem normalnega. Seveda, če ne omenjam sina, ki se je zapredel v svoj lastni svet, in očeta, ki je po materini smrti začel k sebi voziti ženske. Saj ne, da ne bi tega počel že prej, ampak zdaj je bilo več kot uradno.